

Guriga Nebraska Medicaid iyo
Adeegyada Ku-saleysan
Bulshada (HCBS)

Dhaawaca Maskaxda ee xanuunka badan (TBI)

ADEEGYADA HAGAHA DEGDEGGA AH

*Tilmaamahan Degdegga ah waa hordhac ku saabsan
adeegyada si ay kaaga caawiyaan inaad go'aansato kuwa
aad tixgelinayso.*

July 2025

Adeegyada la heli karo

Ka-qaybgalayaasha adeegyada la cifiyay waxay helaan adeegyo bulshada dhexdeeda ah waxayna la kulmaan heerka daryeelka heerka dadka ku nool Xarunta Kalkalisada (NF).

Adeegyada waa in lagu caddeeyaa qorshahaaga qofka-ujeedka kahor inta aan adeeg bixiyaha loo oggolaan inuu ku siiyo adeegyada.

Adeegyada la heli karo waxay ku saleysan yihin baahidaada. Adeegyo isku dhafan ayaa laga yaabaa in loo baahdo si loogu hoggaansamo xeerarka barnaamijka.

Waxaad wax badan oo ku saabsan adeegyada ka akhriyi kartaa buuga adeega TBI. Iskuduwaha Adeeggaagu wuu ku siin karaa kuwan, wuu sharixi karaa adeegyada, wuxuuna kaala hadli karaa xulashooyinka adeeg bixiyeyaasha.

Soo koobitaanka Adeegga laga cifiyay ee TBI waxaa laga heli karaa bogga Adeegyada TBI.

<https://dhhs.ne.gov/Pages/TBI-Services.aspx>

Adeegyada laga cafiyay dadka ee TBI

Caafimaadka Maalinta Dadka Waawayn

Tignoolajiyada Caawinta

Tababarka Daryeelaha

Shaqaaada guriga

Isku xirka Bulshada

Wehel

Wax ka bedelka Guriga

Cuntooyinka guriga lagugu keeno

Gaadiidka la saro dadka aan isticmalin adeega dadweynaha ama

Daryeelka Shakhsii ahaaneed

Nidaamka Jawaabta Degdegga ah ee Shakhsii ahaaneed
(PERS)

Nasinta

Shaqaale La Taageero - La Socoshada

Shaqaalaynta Taageersan - Shakhsii ahaaneed

Nolosha Deganaanshaha ee la taageeray

Waxka bedelka Gaadiidka

Maalin

Diiradda saar kordhinta ama ilaalinta xirfadaha. Wuxuu loo isticmaali karaa in lagu kabo maalintaada marka aad haysato shaqo wakhti-dhiman ah. Sidoo kale waa la heli karaa marka shaqo helistu aysan hadda kuu ahayn doorasho.

Caafimaadka Maalinta Dadka Waawayn

Waxaa ku jira waxqabadyo bulsho iyo caafimaad oo lagu bixiyo meel ka baxsan guriga ka qaybqaataha. Waxaa ku jira daryeelka shakhsii ahaaneed, qiimaynta caafimaadka iyo adeegyada kalkaalinta, adeegyada cuntada, adeegyada taageerada daawaynta madadaalada, iyo hawlo kale.

Shaqo

Taageero lagu ilaaliyo shaqadaada isku-dhafan, ee loo tartamayo.

Shaqaale La Taageero - La Socoshada

Wuxuu kaa caawiyaa inaad xoojisato shaqadaada lagu tartamayo Adeeggan waxaa laga yaabaa in lagu siiyo adiga ama adigoo loo marayo la xiriirida qofka aad u shaqeysyo.

Shaqaalaynta Taageersan - Shakhsii ahaaneed

Wuxuu ku siiyaa tababare shaqo oo ku siinaya waxbarid shakhsii ah (hal-ka-hal ah) si uu kaaga caawiyoo inaad ilaaliso shaqadaada tartanka ah. Adeeggan waxa lagu bixiyaa shaqadaada. Adeeg bixiyahaagu wuxuu kaa caawinayaa xirfadaha shaqo iyo u gudbinta agabyada kale.

Deegaan iyo Bulsho-ku-salaysan

Taageerada inaad ku noolaato gurigaaga ama aqalkaaga gaarka ah. Tan waxa ku jiri kara guriga qoyskaaga ama meel aad la wadaagto asxaabta. Waxaa jira diiradda lagugu caawinayo inaad noqoto mid madax bannaan intii suurtagal ah.

Shaqaaada guriga

Waxay kaa caawinaysaa inaad ilaalso caafimaadkaaga iyo badbaadada gurigaaga. Shaqada waxay dhacdaa in ka yar inta la barbar dhigo wehelka.

Shaqaynta waxa ku jiri kara hawlaha nadaafada guriga ah sida nadiifinta guriga iyo daryeelka qalabka guriga, agabka, ama alaabta guriga; Dayactirka yar yar ee daaqadaha, shashadaha, jaranjarooyinka ama jaranjarooyinka, alaabta guriga, iyo qalabka guriga; iyo habayn. Naqshadeynta dhulka waxaa ka mid ah ka saarista barafka iyo barafka, goynta, rarista, qaadista qashinka (goobta qashinka laga qaado), hagaajinta cayayaanka, iyo nadiifinta bullaacadaha biyaha.

Wehel

Waxa ku jira kormeer iyo taageero bulsho oo lagu bixiyo gurigaaga iyo suurtogalmada goobaha bulshada. Adeegan waxaa kamid ah hawlaha guriga oo fudud, biilal-bixinta, adeeg shaqo, dukaamaysi muhiim ah, cunto diyaarin, iyo adeegga dhar-dhaqidda.

Isku xirka Bulshada

Waxay ku taageertaa oo ku caawisaa ka qayb qaadashada hawlaha bulshada ama bulshada.

Daryeelka Shakhsi ahaaneed

Waxa ku jira caawimada hawlaha nolol maalmeedka (ADL) iyo hawlaha caafimaadka la xiriira waxaana laga yaabaa inay ku jiraan hawlaha qalabaynta nolol maalmeedka (IADL). Waxaa lagu bixiyaa gurigaaga iyo beeshaada.

Adeegani wuxuu kaa caawinayaan inaad qabato hawlaha aad sida caadiga ah u qaban lahayd naftaada haddii aanad qabin dhaawac maskaxeed oo daran.

Nasinta

Adeeg aad isticmaali karto marka aadan naftaada daryeeli karin. Nasashada waa neefsasho ku-meel-gaar ah oo la siiyo daryeelahaaga caadiga ah ee kula nool.

Adeeg bixiyahaagu wuxuu ka caawiya dhaqdaqaqyada nolol maalmeedka, dayactirka caafimaadka, iyo kormeerka.

Deegaan – Joogto ah

Waa la heli karaa marka aad u baahato taageero diyaar ah habeen iyo maalin si loo ilaaliyo badbaadada.

Nolosha Deganaanshaha ee la taageeray

Wuxuu bixiyaa hoy, cunto, iyo adeegyo kale, sida caawinaad ku saabsan hawlaha daryeelka shakhsii ahaaneed, hawlaha nolol maalmeedka (ADL), hawlaha qalabaynta nolol maalmeedka (IADL), iyo ilaalinta caafimaadka. Nolosha Deganaanshaha ee la taageeray waxa lagu bixiyaa xarun nololeed oo la caawiyey oo shati u siisay Caafimaadka Dadweynaha oo ay maamusho Medicaid iyo Daryeelka Muddada Dheer (MLTC).

Waxaad bixinaysaa qolka iyo cuntada iyo qayb kasta oo kharashka Medicaid ah.

Tignoolajiyada Caawinta iyo Wax ka beddelka

Tignoolajiyada Caawinta

Waxaa ku jira iibsashada ama kiraynta alaabta, aaladaha, ama nidaamyada wax-soo-saarka si loo kordhiyo ama loo ilaaliyo awooddaada aad ku qabato hawlaha nolol maalmeedka ee caadiga ah.

Adeeggan waxa ka mid ah samaynta, rakibidda, la qabsiga, iyo dayactirka qalabka, iyo sidoo kale tababar ama caawimo farsamo si loo isticmaalo qalabka. Adeeggan waxa kale oo ku jira qiimayn lagu aqoonsanayo nooca tignoolajiyada caawimada ee aad u baahan tahay.

Wax ka bedelka Guriga

Isbeddelka gurigaaga si loo kordhiyo ama loo ilaaliyo awooddaada inaad qabato hawl maalmeedka caadiga ah, taas oo fududaynaysa oo ammaan ah inaad agagaarkaaga tagto oo aad naftaada wax u qabato. Wax ka beddelka waa inuu kaa caawiyaan inaad si fiican u gasho gurigaaga oo aad caawimaad yar uga baahantahay dadka kale.

Waxka bedelka Gaadiidka

Isbeddelka baabuur/bas yar si loo daboolo baahidaada si aad si buuxda u dhexgasho bulshada. Wax ka beddelku waa inuu kaa caawiyaan inaad si fiican u gasho gaarigaaga oo aad uga baahan tahay dadka kale caawimo yar.

Caafimaadka iyo badqabka

Cuntooyinka guriga lagugu keeno

Cuntooyinka la keeno gurigaaga, iyadoo la isticmaalayo maacuunta iyo qalabka nasaafadda, ilaalinta heerkulka saxda ah ee cuntada, oo ka kooban saddex-meelood meel ka mid ah shuruudaha nafaqada ugu yar ee maalinlaha ah ee dadka waawayn, iyadoo la isticmaalayo cuntooyin kala duwan maalinba maalinta ka dambeysa. Waxaa laga yaabaa inaad u qalanto cuntooyinka guriga laguugu keeno marka aadan awoodin inaad diyaariso cuntadaada.

Nidaamka Jawaabta Degdegga ah ee Shaksi ahaaneed (PERS)

Qalab elektaroonig ah oo loo isticmaalo inuu kaa caawiyo inaad la xiriito qof xaalad degdeg ah. Nidaamku wuxuu ku xiran yahay taleefankaaga wuxuuna ogeysiinayaa qof loo qoondeeyay ama xarunta wacitaanka marka aad riixdo badhanka.

Daryeel bixiye iyo taageero qoys

Tababarka Daryeelah

Waxay siisaa tababar iyo waxbarasho daryeel bixiyahaaga aan mushaharka qaadan kaasoo bixiya taageerooyin aan rasmi ahayn.

Alaab iyo Adeegyo

Gaadiidka la saro dadka aan isticmalin adeega dadweynaha ama

Wuxuu bixiyaa gaadiid lagu tago laguna soo laabto ilaha bulshada si uu kaaga caawiyo inaad sii wadato ku noolaanshaha gurigaaga.

La xidhiidh DHHS

(877) 667-6266

dhhs.DDDCommunityBasedServices@nebraska.gov